

Motion

1975/76:801

av herr Gustafsson i Säfle om upprustning av Säfle kanal

I den svenska debatten om de inrikes godstransporternas framtida utveckling och fördelning förbigås oftast vattenvägarna. Intresset är främst riktat mot fördelningen mellan landsvägs- och järnvägstransporter. Internationellt sett görs dock en hel del för att förbättra de inre vattenvägarnas transportkapacitet. Utvecklingen går sålunda i många länder mot en ökning av vattentrafiken, medan tendensen i Sverige är den rakt motsatta. Inre svenska vattenvägar av någon betydelse är Trollhätte kanal, Göta kanal, Södertälje kanal och Dalslands kanal. Av dessa kanaler visar samtliga utom Trollhätte och Södertälje kanaler en ständigt minskande transportmängd alltsedan 1930-talet.

Det är endast Södertälje och Trollhätte kanaler som f. n. är föremål för upprustning. Det har emellertid visat sig bl. a. i Frankrike, Tyskland och Belgien att moderna eller moderniserade kanaler, precis som landsvägar med förbättrad standard, leder till ökade trafikmängder (enligt IVA:s uppgifter).

På Trollhätte kanal har man efter ombyggnaden 1973 erfarit en markant ökning av antalet lastbåtar och tonnage.

Riksdagens beslut om utbyggnad av Trollhätte kanal innebär en fördjupning av densamma för att tillåta ett djupgående av 5,3 m i stället för som tidigare endast 4,6 m samt en breddning från 24 till 30 m. Kostnaderna härför beräknas till ca 50 milj. kr. Därtill kommer att en särskild isbrytare för Väneren har anskaffats av sjöfartsverket till en kostnad av nära 18 milj. kr. samt att hamnutbyggnader vid och farledsfördjupningar i Väneren till en kostnad av ca 60 milj. kr. till stora delar utförts och alltjämt pågår.

Dessa investeringar har gjorts för att främja Vänersjöfarten och stimulera näringslivet i Vänerbäckenet, framför allt genom möjliggörandet av året-runttrafik på Väneren och Trollhätte kanal. I motsats till vad som varit fallet tidigare förutses några avbrott i trafiken vintertid ej komma att uppstå.

Mot bakgrunden av de avsevärda kapitalinvesteringar som gjorts till förbättrande av Vänersjöfartens konkurrensläge och för att i detta sammanhang aktuellt gods fortsättningsvis skall gå den naturliga vägen över Väneren och Trollhätte kanal, måste det anses riktigt att rusta upp och modernisera anslutningskanaler. Godsflödet bör icke styras andra vägar. Uppmärksammas bör också att ett bortfall av exportprodukter medför en höjning av kanalumgälderna för kvarstående gods, vilket på sikt får negativ inverkan för hela transportsystemet och sysselsättningen i Vänerbäckenet med omland. Nämnas kan att Vänerbäckenet är en av Europas största industrikoncentrationer.

När det gäller Säfle kanal skedde vissa förbättringsarbeten under 1960-talet. Kanalens storlek och tillstånd svarar dock i dag inte mot de anspråk sjöfarten ställer. Sälunda har manövreringssvårigheter i kanalen vid Säfle uppstått. Moderniseras och upprustas inte kanalen inom de närmaste åren är risken stor att kanaltrafiken helt upphör, när det nuvarande tonnaget som trafikerar kanalen skall ersättas med nya och större båtar. Som inledningsvis framhölls visar det sig att trafikmängden ökar efter moderniseringar. Förhållandet bör kunna bli detsamma på Säfle kanal. Till detta kommer att det också blir lättare att lokalisera industrier till Västvärmland. Uppmärksammas bör också den betydelse en upprustning av kanalen kommer att få för Arvika med omnejd. Arvika har den hamn som ligger längst bort från kusthamn i vårt land. En annan trafik som ökat markant under senare år är trafiken med fritidsbåtar. Enligt vissa prognoser kommer fritidsbåtarna att öka i Sverige med ca 50 000 per år. Det ökade båtinnehavet i samband med en ökande fritid måste resultera i en ökande kanaltrafik. Det är även från den här synpunkten viktigt att Säfle kanal kan svara mot de krav människorna som fritidsbåtagare kommer att ställa. Det ökade antalet fritidsbåtar på kanalen kommer naturligtvis också att öka kanalens lönsamhet.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag om modernisering och upprustning av Säfle kanal.

Stockholm den 22 januari 1976

ALLAN GUSTAFSSON (c)

i Säfle

